

خلاصه مقالات همایش ملی مطالعات ترجمه

دانشگاه بیرجند
۱۴ و ۱۵ اردیبهشت ۱۳۸۹

به اهتمام:
دکتر حسن امامی و دکتر جلیل ا... فاروقی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيْمِ

هایش ملی مطالعات ترجمه- دانشگاه بیرجند

چکیده مقالات

هایش ملی مطالعات ترجمه

پکوش

دکتر حسن امامی

دکتر جلیل الله فاروقی

کروه زبان انگلیسی و زبان شناسی دانشگاه بیرجند

اردیبهشت ماه ۸۹

۴

آسیب شناسی ترجمه کتابهای تاریخی دوره قاجاریه

دکتر عباس سرافرازی (استاد بار تاریخ دانشگاه فردوسی مشهد)

دوره قاجار از جهت رشد ترجمه کتابهای اروپایی حائز اهمیت است، مقدمات ترجمه و چاپ کتاب در روزگار عباس میرزا و میرزا بزرگ قائم مقام فراهانی فراهم آمد و بعدها تشکیل دارالترجمه دربار و دارالفنون باعث گردید ترجمه و نشر کتاب رونق بیشتری یابد، در این دوره کتاب‌های بسیاری چاپ و منتشر گردید. از آنجا که امر ترجمه در آغاز کار بود با نقصان و کمی‌ها و کاستی‌ها رویرو گردید؛ علاوه بر کتاب‌های علمی، نظامی، فلسفی، اقتصادی، تعداد کثیری کتاب‌های تاریخی نیز ترجمه و انتشار یافت. با اینکه اقدام به ترجمه در زمینه دانش‌های نوین اروپا برای یافتن راهی بوده است که بدان وسیله ایران را به کاروان تمدن و دانش نوین جهانی پیوند دهد و درهای جدیدی از علم و معرفت خصوصاً در زمینه علم و تاریخ بر روی ایرانیان بگشاید اما دارای معایب و نقایصی نیز بود که شناسایی این معایب از نقطه نظر آسیب شناسی ترجمه کتاب‌های تاریخی حائز اهمیت است. مسائلی از قبیل گزینشی بودن کتاب‌ها و دخالت دربار و شاه در امر ترجمه، ساتسور، حقوق بگیریدن متجمین، ترجمه کتاب‌های نا معتبر تاریخی، شتابزدگی، غیر متخصص بودن متجمین کتاب‌های تاریخی، ناشایی با جامعه و فرهنگ و تمدن اروپایی و مجھول الهویه بودن برخی نویسنده‌گان اروپایی از جمله مهمنترین مطالبی است که از جهت آسیب شناسی ترجمه در این پژوهش بررسی می‌گردد.

کلید واژه‌ها: ایران، قاجار، نهضت ترجمه، آسیب شناسی